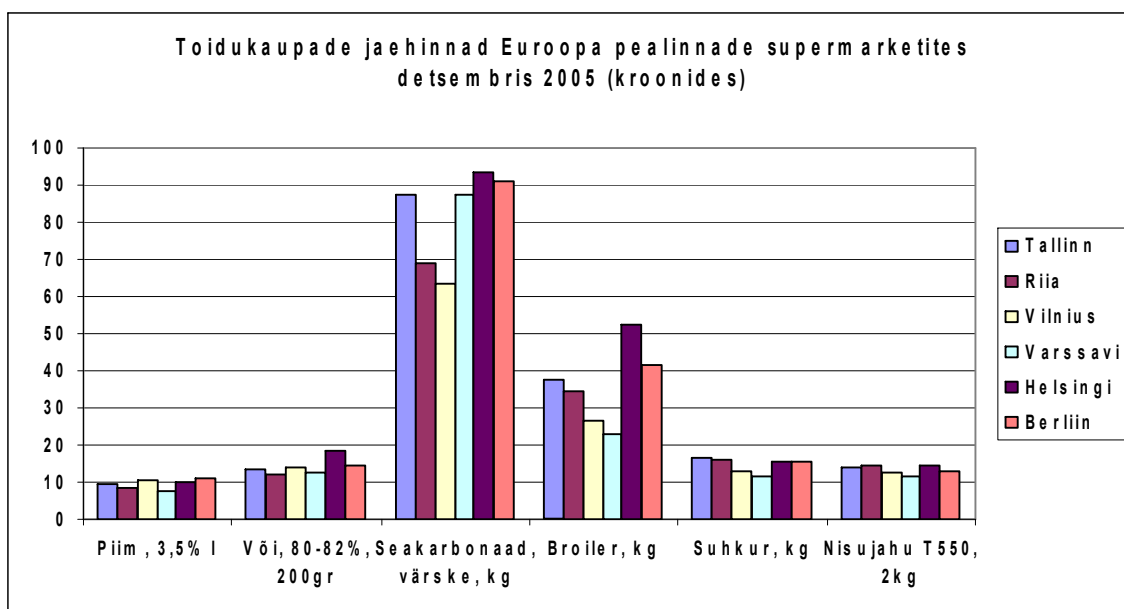

Toidukaupade hinnad 2005. aasta

Eesti Statistikaameti (ESA) andmetel kasvasid toidukaupade tarbijahinnad 2005. aastal eelmise aastaga võrreldes keskmiselt 3,7%. Üldine tarbijahinnaindeksi kasv oli 4,1%. Eesti Konjunktuuriinstituudi (EKI) hinnangul kallinesid EKI toidukorvi kuuluvate toiduainete jaehinnad 2005. aasta detsembris 2004. aasta detsembriga võrreldes kalasaadustel 6,0%, lihasaadustel 3,6%, teraviljasaadustel 1,5%, piimasaadustel 1,9% ja kanamunadel 0,6%. Ostukorv tervikuna kallines 2,4%, odavnesid puu- ja köögiviljad (-2,3%).

EKI poolt avaldatud¹ 2005.aasta detsembrikuu jaehindade võrdlemisel 2004.aasta detsembrikuu jaehindadega Tallinna kauplustes ilmneb, et märkimisväärne hinnakasv on toimunud võil 11,1%, veisefileel 11,1%, juustul (Edam või Gouda tüüpi) 9,5%, banaanidel 10%, spagetidel 17,2%. Vähenenud on kartuli ja köögiviljadest porgandi, sibula ja peakapsa hinnad.

Võrreldes Tallinna toidukaupade jaehindu Riia, Vilniuse, Varssavi, Helsingi ja Berliini supermarketite jaehindadega selgub, et kõige madalamad jaehinnad on Varssavi kauplustes. Suhkru jaehinnad Tallinnas on nimetatud pealinnade kaupluste jaehindadest kõige kõrgemad. Piima ja või jaehinnad on Vilniuse supermarketites ja nisujahu jaehinnad Riia supermarketites kallimad kui Tallinnas ja nisujahu Berliinis odavam kui Tallinnas.

Piima ja piimatoodete hinnad

Toorpiima eest maksti 2005. aastal tootjatele keskmiselt 3975 kr/t eest, seega eelmise aastaga võrreldes 3,6% enam. Piimasaaduste ettevõttest väljamüügihinnad on kasvanud eelmise aastaga võrreldes väikepakendis võil keskmiselt 12-13%, Edam tüüpi juustul 8-9% ja joogipiimal keskmiselt 3-6%. Enim on kasvanud 3,5%-lise rasvasusega kilepakendis piima ettevõttest väljamüügihind (7,6%).

¹ "Hinnainfo" nr 1-11, 2005

2005.aastal veeti Eestist välja põhilistest piimasaadustest võid (EKN² kood 0405 10) 3 709 tonni, so 2,2 korda ja lõssipulbrit 7 869 tonni, so 1,4 korda vähem kui eelmisel aastal, täispiimapulbrit 7 903 tonni, so 35,6% ja juustu 9 054 tonni, so 1,6 korda enam kui möödunud aastal. Keskmiseks ekspordihinnaks kujunes võil 34 585 kr/t kohta, so 10,4% ja piimapulbril 34 188 kr/t kohta, so 9,1% eelmise aastaga võrreldes madalam. Juustude keskmiseks ekspordihinnaks kujunes 42 969 kr/t kohta, so 2,5%, lõssipulbril 28 670 kr/t, so 1,4% ja jäätisel 25031 kr/t, so 19,6% eelmise aastaga võrreldes kõrgem.

Siseturul toimus piimasaaduste hindade kerge kasvutrend. Eestis on märkimisväärse koha leidnud juust Leedust, mis moodustab 50% kogu imporditud juustust impordihinnaga 42 308 kr/t mis on partnerriigiti vähim impordihind olles keskmisest 14,1% madalam.

Liha ja lihatoodete ning kanamunade hinnad

ESA andmetel³ maksti loomakasvatajatele lihatöötlemisettevõtete poolt 2005. aastal veiseliha eest keskmiselt 23 114 kr/t, so eelmise aasta hinnast 23,0% ja sealiha eest 22 475 kr/t, so 3,2% eelmise aasta hinnast enam. Kaupluste jaehinnad kasvasid EKI andmetel veiseliha osas 7-14% ja sealiha osas 2-7% olenevalt jaotustükkide liigist. Suurt konkurentsi pakub meie linnulihaale import Taanist (osatähtsus linnuliha impordis 28%) ja Soomest (osatähtsus vastavalt 22%). 2005. aastal imporditi Eestisse linnuliha 14 655 tonni keskmise hinnaga 17 880 kr/t. Taanist sisseveetud linnuliha hind on sellest 9% ja Soomest sisseveetud linnuliha hind 15% madalam.

Salmonelloosipuhangu tagajärjel on vähenenud linnuliha ja kanamunade toodang Eestis, millest viimane 14,4% ja suurendas vastavalt impordi eelmise aastaga võrreldes pea 2 korda, so sissevedu jõudis 35,5 miljoni tüki. Toidumunade keskmiseks impordihinnaks kujunes 735 krooni tuhande tüki kohta. Pea poole munadest ostame Lätist keskmisest importhinnast pisut kõrgema hinnaga. Jaehinnad kauplustes jäävad vahemikku 12,0-15,7 kr 10 muna kohta.

Teravilja ja teraviljasaaduste hinnad

2003/2004 saagiaasta teraviljatoodang oli kogu maailmas tagasihoidlik ning põhjustas teravilja tootjahindade kasvu. 2004/2005 saagiaastal toimus aga nimetatud hindade langus. 2005/2006 saagiaasta kokkuostuhinnad on pisut madalamad eelmise saagiaasta hindadest ja kasvu pidurdab küllaltki suurte interventsioonivarude olemasolu. EKI hinnangul kallinesid EKI toidukorvi kuuluvate teraviljasaaduste jaehinnad 2005. aasta detsembris 2004. aasta detsembriga võrreldes 1,5%. Enam on kallinenud spagetid (17,2%), röstsai (7,4%), nisujahu (3,0%).

² Kaupade Nomenklatuur

³ ESA Kuukiri 12, 2005